

NÂNG CAO BẢN LĨNH CHÍNH TRỊ CHO SINH VIÊN CÁC TRƯỜNG CÔNG AN NHÂN DÂN TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

ĐINH VĂN THÀNH*

Ngày nhận bài: 31/03/2017; ngày sửa chữa: 17/04/2017; ngày duyệt đăng: 19/04/2017.

Abstract: Political standpoint is very necessary for people's police officers, thus improving professional and political standpoint for students is important task of People's Police schools in current period with aim to build strong police force. This task has been much considered when practical situation is becoming complicated. The article proposes solutions to improve political awareness for student and consolidate their political standpoint, in which promoting role of political theory education has been seen as key solution.

Keywords: Political standpoint, students, people's police.

1. Nâng cao bản lĩnh chính trị cho SV các trường công an nhân dân (CAND) có vai trò đặc biệt quan trọng góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ, chiến sĩ CAND vững mạnh về chính trị, tư tưởng, giỏi về chuyên môn, nghiệp vụ. Từ đó, làm cơ sở nâng cao chất lượng tổng hợp, sức mạnh chiến đấu của lực lượng CAND trong sự nghiệp bảo vệ và giữ gìn an ninh trật tự. Đặc biệt, trong giai đoạn hiện nay, những biến đổi về chính trị - kinh tế - văn hóa - xã hội của đất nước trong tình hình mới đã và đang đặt ra những vấn đề cấp bách trong công tác xây dựng lực lượng CAND. Từ đó đặt ra yêu cầu ngày càng cao hơn trong công tác đào tạo của lực lượng CAND, nhất là công tác bồi dưỡng, giáo dục nhằm nâng cao bản lĩnh chính trị cho sinh viên (SV) các trường CAND đáp ứng yêu cầu của tình hình mới.

2. Có nhiều quan điểm về bản lĩnh chính trị của người cán bộ CAND, nhưng tập trung ở 3 nhóm yếu tố chính: - Các yếu tố thuộc về nhận thức, tư tưởng chính trị, niềm tin, lập trường, thái độ và trách nhiệm chính trị; - Các yếu tố tâm lý, đạo đức, tư cách; - Các yếu tố thuộc về kỹ năng, năng lực, trình độ... Các yếu tố này có quan hệ thống nhất biện chứng tác động lẫn nhau tạo nên trạng thái chính trị tinh thần bền vững, ổn định, tự tin đảm bảo cho cán bộ, chiến sĩ có định hướng chính trị đúng đắn, luôn làm chủ bản thân, làm chủ mọi tình huống trong thực tế; kiểm soát chặt chẽ mọi hành vi, thái độ; biết lựa chọn phương án tối ưu, đưa ra được quyết định kịp thời, chính xác và hiệu quả để định hướng cho hoạt động thực tiễn của mình nhằm hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao.

Trong các yếu tố đó thì nhận thức, tư tưởng chính trị là cơ sở nền tảng, có ý nghĩa quyết định nhất. Chủ tịch Hồ Chí Minh thường nhắc: "Nếu anh em tư tưởng vững, chính trị vững... thì nhất định thắng" [1; tr 320]. Tư tưởng chính trị vững, thực chất là sự nhận thức sâu sắc lí luận chính trị cách mạng của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, của Đảng Cộng sản Việt Nam. Thể hiện lập trường vững vàng, kiên định, tin tưởng vững chắc vào thắng lợi cuối cùng của sự nghiệp cách mạng do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo; Có mục tiêu, lí tưởng cách mạng, luôn nêu cao ý thức, trách nhiệm của mỗi cá nhân. Có phương pháp xem xét, đánh giá mọi sự việc, hiện tượng một cách khách quan, khoa học; không bi quan, dao động, mất phương hướng, nhất là trong những tình huống phức tạp, khó khăn, thử thách. Tư tưởng chính trị vững vàng là cơ sở để hình thành niềm tin, tình cảm, thái độ, lập trường chính trị cách mạng.

Bản lĩnh chính trị là nhân tố cần thiết đối với mọi cán bộ chiến sĩ CAND, là cái cốt của người Công an cách mệnh. Do đó, việc bồi dưỡng, nâng cao bản lĩnh chính trị cho cán bộ, chiến sĩ CAND phải được thực hiện ngay từ ban đầu khi họ bước chân vào lực lượng CAND và phải thực hiện thường xuyên, liên tục trong suốt quá trình hoạt động cách mệnh của mình.

SV các trường CAND, họ là những cán bộ sĩ quan tương lai của lực lượng CAND, hơn ai hết họ phải là những người có bản lĩnh chính trị vững vàng để định hướng hành động đúng đắn trước trọng trách, nhiệm

* Học viên cao học K26 - Trường Đại học Sư phạm Hà Nội

vụ mà Đảng và nhân dân giao phó. Cần phải nhìn nhận rằng, hơn hẳn với thanh niên, SV các trường khác, SV các trường CAND họ đã mang trong mình những bản lĩnh sẵn có. Bởi khi quyết định thi vào các trường CAND tức là họ đã mang trong mình những nhiệt huyết, lí tưởng cách mạng. Và để trở thành SV của các trường CAND, họ phải trải qua những thử thách cam go trong kì thi tuyển sinh. Đó là những bước chân đầu tiên khẳng định bản lĩnh của mình. Tuy nhiên, SV CAND có nhiệm vụ và trọng trách nặng nề hơn, bởi họ sẽ là những sĩ quan tương lai của đất nước, mang trong mình sứ mệnh vì nước quên thân, vì dân phục vụ, vì sự nghiệp bảo vệ và giữ gìn an ninh trật tự. Sứ mệnh đó cũng yêu cầu đối với SV CAND bản lĩnh cao hơn mà trước hết là bản lĩnh chính trị vững vàng. Chính vì vậy và công tác giáo dục, bồi dưỡng nhằm nâng cao bản lĩnh chính trị cho SV các trường CAND là một nhiệm vụ trọng tâm hàng đầu trong công tác GD-ĐT tại các trường CAND. Thực tiễn trong những năm qua, trong công tác GD-ĐT của các trường CAND đã tập trung bồi dưỡng, giáo dục nhằm nâng cao bản lĩnh chính trị cho SV và đã đạt được những kết quả nhất định: Điều đó thể hiện trong kết quả của việc đổi mới mục tiêu, nội dung, phương pháp dạy học tại các trường CAND; trong việc gắn việc giảng dạy lí thuyết với hoạt động thực tế, thực hành; trong việc áp dụng tiêu chuẩn về chính trị của SV các trường CAND khi ra trường; trong việc nâng cao phẩm chất đạo đức, trình độ, năng lực, kĩ năng để SV khi ra trường thực sự là những sĩ quan “vừa hồng, vừa chuyên” đáp ứng yêu cầu thực tiễn.

Trong giai đoạn hiện nay, trước những biến đổi của tình hình mới, công tác bồi dưỡng, giáo dục nhằm nâng cao bản lĩnh chính trị cho SV các trường CAND có vị trí ngày càng quan trọng và cần phải quan tâm, chú trọng hơn nữa. Điều này xuất phát từ những yếu tố sau đây:

Yếu tố khách quan:

1) Nghị quyết trung ương 4 khóa XII của Đảng Cộng sản Việt Nam đã chỉ ra: cuộc khủng hoảng của CNXH ở Liên Xô và Đông Âu và những phát sinh từ thực tế từ các nước đang theo con đường CNXH và các nước tư bản chủ nghĩa hiện nay đã đặt ra những khó khăn, thách thức đối với các nước đi theo con đường xã hội chủ nghĩa trong bối cảnh quốc tế hiện nay.

2) Các thế lực thù địch tăng cường hoạt động chống

phá ta về chính trị, kinh tế, tư tưởng, văn hóa, về dân chủ, nhân quyền, dân tộc, tôn giáo; tuyên truyền, kích động, thực hiện “diễn biến hòa bình” nhằm thay đổi chế độ chính trị ở nước ta. Trong đó, lực lượng Công an là một mục tiêu trọng điểm phá hoại trong chiến lược “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch; đẩy mạnh thực hiện “phi chính trị hóa” lực lượng Công an, tách lực lượng Công an khỏi sự lãnh đạo của Đảng, làm cho lực lượng Công an mất phương hướng chính trị, xa rời mục tiêu, lí tưởng chiến đấu; kích động tư tưởng công thần, lối sống hưởng thụ, ích kỉ, cá nhân chủ nghĩa, tư tưởng bạo lực để phá hoại mối quan hệ đoàn kết nội bộ, đoàn kết nhân dân, đoàn kết quốc tế; làm mờ nhạt hình ảnh người chiến sĩ Công an “*vì nước quên thân, vì dân phục vụ*” trong lòng nhân dân; làm cho cán bộ, chiến sĩ bị quan, chán nản, dao động lập trường, phai nhạt mục tiêu, lí tưởng chiến đấu, không tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng và con đường đi lên CNXH của nước ta.

3) Mặt trái của kinh tế thị trường, sự phát triển của khoa học công nghệ thông tin, toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế đã tác động đến mọi mặt của đời sống chính trị - kinh tế - xã hội. Dẫn đến việc đề cao vai trò đồng tiền; làm phát sinh tội phạm và tệ nạn xã hội; làm suy thoái về tư tưởng, đạo đức, lối sống, văn hóa của quần chúng nhân dân, đặc biệt là thanh thiếu niên.

4) Nghị quyết Đại hội XII chỉ ra tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên chưa bị đẩy lùi, có mặt, có bộ phận còn diễn biến tinh vi, phức tạp hơn. Trong đó có một bộ phận là cán bộ, chiến sĩ CAND.

Yếu tố chủ quan:

1) Trong các trường CAND, còn một số SV có biểu hiện trung bình chủ nghĩa, tư tưởng thụ động, trông chờ, dựa dẫm, ỷ lại tập thể, sợ trách nhiệm, ngại khó khăn, gian khổ; nội bộ thiếu thống nhất, nói không đi đôi với làm, không có ý chí tu dưỡng, rèn luyện bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức, lối sống, trình độ chuyên môn, nghiệp vụ...

2) Đánh giá chung “công tác giáo dục chính trị tư tưởng, nghiên cứu, tổng kết thực tiễn, giảng dạy và học tập chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh chưa đáp ứng được yêu cầu”[2; tr 21] Tại các trường CAND, công tác giáo dục chính trị tư tưởng cho SV về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, giảng dạy và học tập nghị quyết của Đảng đã được coi trọng và có sự cải tiến nhưng chưa thực sự có bước đột phá: nội dung

và phương pháp giáo dục, truyền đạt chưa đa dạng, phong phú và thực sự đổi mới do đó hiệu quả chưa cao.

3) Việc phát huy vai trò của các tổ chức đoàn thể trong nhà trường như: Đảng, Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, các câu lạc bộ... trong việc bồi dưỡng và giáo dục bản lĩnh chính trị cho SV còn hạn chế, hiệu quả chưa cao.

Những yếu tố đó đặt ra yêu cầu cao hơn đối với công tác bồi dưỡng, giáo dục nhằm nâng cao bản lĩnh chính trị cho SV các trường CAND. Nhất là trong giai đoạn hiện nay, toàn Đảng, toàn dân và toàn quân thi đua thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng; toàn lực lượng CAND tiếp tục thực hiện khẩu hiệu hành động **“Đổi mới, chủ động, kỉ cương, trách nhiệm, hiệu quả”**, đẩy mạnh triển khai thực hiện cuộc vận động **“Xây dựng phong cách người CAND bản lĩnh, nhân văn, vì nhân dân phục vụ”** do Bộ Công an phát động trong đoàn thanh niên. Do đó, để nâng cao bản lĩnh chính trị cho SV các trường CAND đáp ứng yêu cầu hiện nay cần thực hiện tốt một số vấn đề sau:

Trước hết, cần nâng cao nhận thức của toàn thể cán bộ, giáo viên và SV của các trường CAND về vai trò, tầm quan trọng và tính cấp thiết của việc tự bồi dưỡng nâng cao bản lĩnh chính trị cho bản thân và công tác giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện nhằm nâng cao bản lĩnh chính trị cho SV các trường CAND đáp ứng yêu cầu tình hình hiện nay. Cần phải xác định rằng: nâng cao bản lĩnh chính trị cho SV các trường CAND hiện nay có vai trò rất quan trọng góp phần xây dựng đội ngũ cán bộ, chiến sĩ CAND tương lai vững mạnh, là cơ sở nâng cao chất lượng tổng hợp, sức mạnh chiến đấu của lực lượng CAND đáp ứng yêu cầu của tình hình mới.

Hai là, chú trọng đổi mới, nâng cao chất lượng công tác GD-ĐT tại các trường CAND, trong đó đặc biệt chú trọng đến công tác giáo dục Lí luận chính trị:

Về nội dung giáo dục: Chú trọng cập nhật và tăng hàm lượng khoa học, tính Đảng, tính giai cấp trong xây dựng bản lĩnh chính trị cho cán bộ, chiến sĩ, nhất là tri thức khoa học Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; gắn các vấn đề lí luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh với các chủ trương, đường lối, Nghị quyết, Chỉ thị của Đảng Cộng sản Việt Nam trong giai đoạn hiện nay; Liên hệ các vấn đề lí luận với các vấn đề thực tế hiện nay đang diễn ra; củng

cố niềm tin, tình cảm cách mạng cho cán bộ, chiến sĩ, giúp họ có nhận thức đầy đủ, sâu sắc về mục tiêu, lí tưởng, lẽ sống, có thế giới quan, nhân sinh quan, phương pháp luận khoa học, cách mạng; nâng cao tinh thần kỉ luật, phẩm chất, đạo đức, lối sống nhân văn, tiến bộ. Đồng thời, bổ sung, cập nhật tri thức về trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, pháp luật, ngoại ngữ, tiếng anh, tin học...; rèn luyện các phương pháp, kĩ năng, cách thức trong ứng xử, giao tiếp và hoạt động nghiệp vụ; đẩy mạnh đấu tranh tự phê bình và phê bình... Đó là những nền móng vững chắc để xây dựng bản lĩnh của SV CAND đáp ứng yêu cầu hiện nay.

Về phương pháp giáo dục: cần tạo bước đột phá trong việc đổi mới và đa dạng hóa các hình thức giáo dục: Gắn lí luận với thực tế, phát huy vai trò của người học; kết hợp giữa phương pháp truyền thống và phương pháp khoa học hiện đại, ứng dụng khoa học, kĩ thuật trong giảng dạy; gắn giảng lí thuyết với thảo luận, thực tế, thực hành, tăng cường nội dung bồi dưỡng nghiệp vụ công tác, xử lí các tình huống nảy sinh trong thực tế; tổ chức trao đổi, tọa đàm, hội thảo; tổ chức các cuộc thi tìm hiểu bằng hình thức sân khấu hóa...

Ba là, phát huy vai trò của giáo viên giảng dạy các môn lí luận chính trị. Cần phải xác định rằng, việc giáo dục nhằm nâng cao nhận thức, tư tưởng chính trị là cơ sở nền tảng, có ý nghĩa quyết định nhất đến bản lĩnh chính trị của SV. Để làm tốt công tác giáo dục tư tưởng chính trị cho SV, một phần lớn nhiệm vụ thuộc về những người trực tiếp giảng dạy và truyền bá tư tưởng chính trị cho SV. Vì vậy, một mặt cần phải đề cao vai trò của giáo viên giảng dạy lí luận chính trị, mặt khác bản thân đội ngũ giáo viên giảng dạy lí luận chính trị phải nhận thấy vai trò, trách nhiệm to lớn của mình để không ngừng hoàn thiện mình về cả tri thức lẫn nhân cách. Giáo viên lí luận chính trị không những phải chủ động đổi mới nội dung, phương pháp giảng dạy lí luận chính trị để nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giáo dục lí luận chính trị, mà mỗi giáo viên cần phải không ngừng phấn đấu và rèn luyện bản thân để trở thành những tấm gương mẫu mực về tư tưởng - bản lĩnh chính trị vững vàng cho SV học hỏi, noi theo.

Bốn là, phát huy tính tích cực, tự giác rèn luyện bản lĩnh chính trị của SV các trường CAND và xây dựng cơ chế thúc đẩy SV tự nâng cao bản lĩnh chính trị của mình. Tự giác học tập, tu dưỡng, rèn luyện là phương thức chủ yếu và trực tiếp để SV các trường CAND tự mình nâng cao phẩm chất chính trị, đạo đức, trình

độ, năng lực công tác đáp ứng nhiệm vụ, trọng trách nặng nề của lực lượng CAND trước yêu cầu, đòi hỏi của sự nghiệp đổi mới và hội nhập quốc tế hiện nay. Do đó, cùng với việc thực hiện tốt công tác giáo dục cần phải chú trọng phát huy, khích lệ, tạo điều kiện thuận lợi SV tự tu dưỡng, rèn luyện bản lĩnh chính trị. Bên cạnh đó, các trường CAND cần có cơ chế, chính sách phù hợp để phát huy ý thức tự rèn luyện của SV như: Đánh giá tiêu chuẩn đảng viên, đoàn viên; tiêu chí đánh giá thi đua, xếp loại năm học; tiêu chuẩn đầu ra đối với SV, các hình thức động viên, khen thưởng và xử lý kỉ luật kịp thời...

Năm là, tạo môi trường thuận lợi cho SV được thử thách, rèn luyện bản lĩnh chính trị. Hoạt động trong môi trường thực tế, trong tình huống phức tạp về chính trị, những khó khăn, thử thách, thậm chí có nhiều cám dỗ... là những dung môi tốt nhất để thử nghiệm và tôi luyện bản lĩnh chính trị vững vàng cho SV, qua đó SV có cơ hội bộc lộ rõ bản lĩnh chính trị, năng lực, phẩm chất của mình. Vì vậy, khi giáo dục phải tạo ra *"thao trường đổ mồ hôi, chiến trường bớt đổ máu"*, đặt ra các tình huống thực tế éo le, phức tạp, gay gắt, khó khăn... để thử thách, tôi rèn trí lực, nghị lực, tâm lực, sức khỏe, qua đó bồi dưỡng tác phong, phong cách tư duy độc lập, sáng tạo và phương pháp, kĩ năng làm việc, xử lí tình huống 1 cách khoa học. Mặt khác, giúp SV luôn có quan điểm đúng, luôn tự tin trong tiếp nhận và ứng phó thắng lợi trước các tình huống bất ngờ; không bị động trước các thông tin sai trái, xấu độc, trái chiều. Các trường CAND cần tạo ra những môi trường phù hợp để SV có sự trải nghiệm, có kinh nghiệm thực tế, gắn lí luận với thực hành, rèn luyện bản thân như: Tổ chức thực tế, thực hành chính trị xã hội; thực tập cuối khóa; tham gia các phong trào thi đua: Bắn súng, võ thuật, Olympic, chúng tôi là chiến sĩ... Những hoạt động này cần được các trường CAND chú trọng thực hiện một cách nghiêm túc và hiệu quả cao. Mô hình đào tạo gắn với thực hành chính trị và thực tập nghiệp vụ, thực tập cuối khóa của Học viện CSND là một mô hình điển hình và đang phát huy hiệu quả tích cực trong công tác đào tạo cần được chú trọng nhân rộng ra các trường CAND.

Sáu là, phát huy vai trò của các tổ chức đoàn thể như: các chi bộ Đảng ở cơ sở, Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, các câu lạc bộ... đặc biệt là Đoàn Thanh niên trong việc giáo dục, bồi dưỡng, nâng cao bản lĩnh chính trị cho SV các trường CAND. Giáo dục đoàn

viên, thanh niên theo lí tưởng của Đảng là nhiệm vụ trọng tâm, xuyên suốt của công tác Đoàn và phong trào thanh niên nhằm mục tiêu củng cố niềm tin, bồi đắp lí tưởng, đạo đức cách mạng, lối sống cho đoàn viên thanh niên, tạo động lực để đoàn viên thanh niên hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. Ban chấp hành Đoàn các trường, các chi đoàn, liên chi đoàn tại các trường CAND cần phải phát huy vai trò xung kích của mình trong việc đổi mới nội dung, hình thức hoạt động của Đoàn nhằm tạo ra nhiều sân chơi bổ ích thu hút đoàn viên tham gia như: Phong trào học tập, quán triệt Nghị quyết của Đảng các cấp; "Thanh niên CAND học tập làm theo 6 điều Bác Hồ dạy"; "Xây dựng phong cách người CAND bản lĩnh, nhân văn, vì nhân dân phục vụ"; "Hội thi tìm hiểu Nghị quyết Đại hội lần XII của Đảng và hành động của tuổi trẻ"; dự thi Olympic các môn khoa học Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh; các chương trình "ước mơ xanh"; "mùa hè xanh"; các hoạt động tình nguyện... Qua đó cần lồng ghép các nội dung giáo dục lí luận chính trị vào các sân chơi trên để củng cố niềm tin, lí tưởng, đạo đức, phong cách, lối sống... để từ đó tác động đến nhận thức và định hướng hành động của đoàn viên.

3. Để xây dựng bản lĩnh chính trị kiên định, vững vàng cho SV CAND, cần thực hiện đồng bộ nhiều giải pháp trên, trong đó đẩy mạnh và thực hiện tốt công tác giáo dục lí luận chính trị, tư tưởng là nội dung cốt yếu, là cơ sở, nền móng vững chắc để nâng cao bản lĩnh chính trị cho SV CAND. Bản lĩnh chính trị là vũ khí sắc bén để SV CAND - cán bộ, sĩ quan tương lai trong bất luận điều kiện hoàn cảnh nào, dù khó khăn phức tạp đến đâu cũng luôn vững vàng, kiên định để hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước và nhân dân tin tưởng, giao phó, nhất là trong giai đoạn hiện nay. □

Tài liệu tham khảo

- [1] *Hồ Chí Minh toàn tập* (tập 6) (1995). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- [2] Đảng Cộng sản Việt Nam (2016). *Văn kiện Hội nghị lần thứ 4 Ban Chấp hành trung ương khóa XII*. Văn phòng Trung ương Đảng, tr 21-22.
- [3] Đảng Cộng sản Việt Nam (2016). *Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*. Văn phòng Trung ương Đảng, tr 23-25.
- [4] Đảng Cộng sản Việt Nam (2014). *Nghị quyết của Bộ Chính trị về công tác lí luận và định hướng nghiên cứu đến năm 2030*.
- [5] *Từ điển Tiếng Việt* (2006). NXB Hồng Đức.